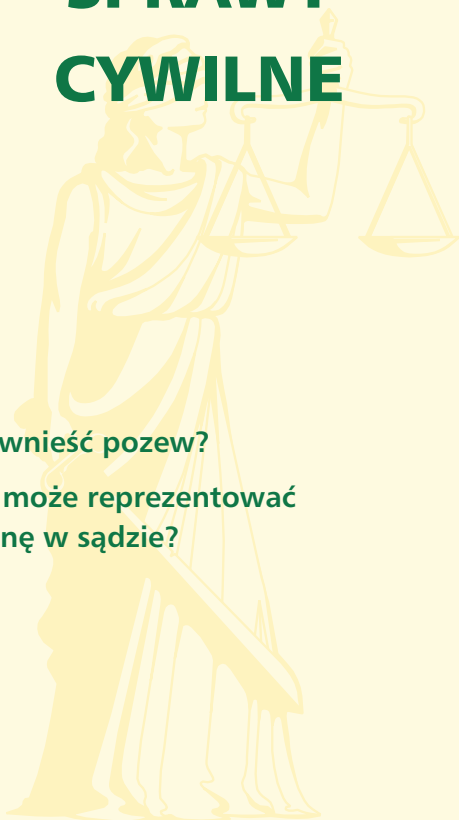

Ministerstwo
Sprawiedliwości

SPRAWY CYWILNE

Jak wnieść pozew?

**Kto może reprezentować
stronę w sądzie?**

Stan prawny na dzień 1 października 2004 r.

Publikacja przygotowana
dzięki wsparciu finansowemu
Unii Europejskiej

Informacje zawarte w ulotce pozwolą Państwu znaleźć odpowiedzi na podstawowe pytania, które najczęściej zadajecie w sekretariatach sądowych.

O ewentualne porady prawne należy zwrócić się do prawnika.

Od czego zacząć?

Jeśli decydujesz się na wystąpienie do sądu w sprawie cywilnej, powinieneś zacząć od pozwu – pisma procesowego wszczynającego postępowanie w danej sprawie.

Podstawowe zasady

Pozew należy sporządzić w maszynopisie bądź ręcznie (czytelnie!) w tylu egzemplarzach, ile osób (stron, uczestników) on dotyczy plus jeden egzemplarz dla sądu; do pozwu należy załączyć odpisy powołanych w nim dokumentów.

Każdy pozew winien zawierać:

- oznaczenie sądu, do którego jest skierowany;
- oznaczenie stron (powoda i pozwanego) i wskazanie ich adresów;

Powód (powódka) to osoba występująca z żądaniem, **pozwany** (pozwana) to osoba, przeciwko której pozew jest skierowany.

- precyzyjne określenie naszego żądania (np. jakiej kwoty domagamy się od pozwanego);
- przytoczenie okoliczności faktycznych na poparcie naszych żądań i wskazanie dowodów (np. dokumentów czy świadków), uzasadnienie żądań winno być zwięzłe i precyzyjne;
- określenie wartości przedmiotu sporu (czyli np. w przypadku żądania zapłaty - sumy wszystkich dochodzonych roszczeń);
- ewentualnie wniosek o rozpoznanie sprawy pod nieobecność powoda, wniosek o zwrot kosztów procesu.

W pismach procesowych zawsze powołuj się na sygnaturę akt – znajdziesz ją na każdym piśmie, które otrzymujesz z sądu.

Wszystkie pisma procesowe składaj z odpisami dla pozostałych stron.

Pamiętaj!

Niezwłocznie powiadamiasz sąd o zmianie miejsca zamieszkania (swojego lub innych uczestników). Jeżeli nie wskażesz sądowi swojego nowego adresu, wezwania i zaawiadomienia wysłane na poprzedni adres sąd potraktuje jako doręczone. Sąd ani inne strony nie będą wówczas musiały ustalać Twojego nowego adresu.

Gdy nie możesz ustalić miejsca zamieszkania którejsz ze stron procesu, masz prawo złożyć wniosek o ustanowienie kuratora procesowego dla nieznanego z miejsca pobytu. Zaliczką na poczet wynagrodzenia kuratora jest obciążana przez sąd strona, która składa wniosek o jego ustanowienie. Wynagrodzenie kuratora zależy od rodzaju sprawy, jej zawichości i nakładu pracy.

Strona, która nie jest w stanie ponieść kosztów zaliczki, może ubiegać się o zwolnienie od nich – na zasadach opisanych poniżej, dotyczących wpisu sądowego.

Wpis:

Sąd po otrzymaniu pozwu może wezwać do jego uzupełnienia i na pewno wezwie do uiszczenia wpisu.

Zarządzenie to należy wykonać we wskazanym przez sąd terminie tygodniowym, gdyż uchybienie terminu spowoduje zwrot pozwu.

Jeśli kwota wpisu jest dla Ciebie zbyt wysoka, masz prawo złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Wniosek ten należy uzasadnić oraz załączyć zaświadczenie o dochodach swoich i osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym.

Właściwość miejscowa sądu:

Pozew z załącznikami i odpisami należy:

- złożyć w sądzie – w biurze podawczym (wówczas należy zatrzymać jeden egzemplarz pozwu ze stemplem biura jako pokwitowanie)
- lub
- nadać w urzędzie pocztowym (warto wysłać go listem poleconym i zachować dowód nadania).

Generalną zasadą jest, że właściwym do rozpoznania sprawy jest sąd, w którego okręgu mieszka (lub ma siedzibę) pozwany.

Ponadto:

- w sprawach o rozwód decyduje miejsce zamieszkania wspólnego małżonków, jeśli choć jedno z nich w okręgu tym nadal stale przebywa, w braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej a gdy i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania strony powodowej,
- w sprawach o alimenty, o ustalenie ojcostwa powództwo można wytoczyć przed sąd miejsca zamieszkania powoda bądź pozwanego,
- w sprawach o własność lub inne prawa rzeczowe, posiadanie nieruchomości wyłącznie właściwy jest sąd, w okręgu którego położona jest nieruchomość,
- powództwa z tytułu dziedziczenia, zachowku, zapisu, polecenia wytacza się wyłącznie przed sąd ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy (zmarłego) jako sąd spadku,
- powództwo o roszczenie z czynu niedozwolonego można wytoczyć przed sąd, w okręgu którego nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę lub przed sąd właściwy według miejsca zamieszkania sprawcy,
- powództwa o ustalenie istnienia umowy, o jej wykonanie, o odszkodowanie z tytułu jej niewykonania można wytoczyć przed sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej lub przed sąd, w okręgu którego umowa miała być wykonana.

Właściwość rzeczowa

Sądem, do którego kierujemy pozew, może być sąd rejonowy albo sąd okręgowy.

Sądy okręgowe rozpoznają sprawy o:

- rozwód,
- prawa niemajątkowe i łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe,
- prawa majątkowe, których wartość przedmiotu sporu przekracza kwotę 30.000 zł*, oprócz spraw o alimenty, naruszenie posiadania i o zniesienie wspólności majątkowej pomiędzy małżonkami,
- z zakresu prawa autorskiego i prasowego.

Wszystkie pozostałe spory rozpoznaje sąd rejonowy.

Uwaga!

Skierowanie sprawy do sądu niewłaściwego (rzeczowo czy miejscowo) spowoduje przekazanie jej przez ten sąd sądowi właściwemu, o czym zostaniesz powiadomiony.

* od 5.02.2005 r. – 75 000 zł

Pełnomocnik

Na każdym etapie procesu można ustanowić pełnomocnika. Może nim zostać nie tylko adwokat czy radca prawny, ale również rodzice, małżonek, rodzeństwo, zstępni strony, osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

Pełnomocnictwa udziela się pisemnie bądź w toku sprawy ustnie do protokołu.

Osoby zwolnione od kosztów sądowych w całości lub w części mogą złożyć wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Wniosek taki może zostać zawarty już w pozwie (wtedy musi zostać połączony z wnioskiem o zwolnienie od kosztów).

Sąd uwzględni wniosek, jeśli uzna udział pełnomocnika z urzędu za potrzebny.

Strona pozwana

Pozwany po otrzymaniu z sądu pozwu może zająć wobec niego stanowisko (tzn. ustosunkować się do wszystkich żądań i dowodów zgłoszonych w pozwie) na pierwszej rozprawie lub na piśmie – w odpowiedzi na pozew.

Jeśli pozwany zgadza się z wszystkimi żądaniami – uznaje powództwo, a jeśli kwestionuje roszczenie – wnosi o jego oddalenie i przytacza okoliczności i dowody na poparcie swego stanowiska.

Brak odpowiedzi na pozew połączony z nieobecnością na rozprawie może skutkować wydaniem wyroku zaocznego. Wyrok zaoczny jest doręczany stronom z urzędu. Jest on z reguły zaopatrzony w rygor natychmiastowej wykonalności, co oznacza, że można prowadzić egzekucję na jego podstawie przed uprawnieniem się tego orzeczenia.

Posiedzenia sądu

Strony procesu powiadamiane są o terminach posiedzeń jawnych (rozpraw) oraz o decyzjach, jakie zapadły na posiedzeniach niejawnych, czyli odbytych bez udziału stron.

Nieusprawiedliwiona nieobecność na rozprawie może spowodować ujemne skutki procesowe: wyrok zaoczny, zawieszenie postępowania, w sprawach rozwodowych nawet ukaranie grzywną.

W trakcie rozprawy masz prawo do zgłaszania wniosków, do zadawania pytań świadkom, biegłym i pozostałym stronom.

Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa
tel. (22) 52 12 888
www.ms.gov.pl

© Ministerstwo Sprawiedliwości, październik 2004

Ulotka zawiera informacje o charakterze ogólnym. W każdym przypadku zaleca się zasięgnięcia opinii prawnika. Informacje są także udzielane przez sądy i niektóre organizacje pozarządowe.

Publikacja finansowana ze środków pomocowych Unii Europejskiej w ramach projektu PHARE nr PL2002/000-605-03.05